

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dansk Svineproduktion
Axeltorv 3
1609 København V

Dato:
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsbeh.: Lene Thorsen Hallenberg
Sagsnr.: 2005-5415-0024
Dok.: LTH40342

Regulering af udleveringsfaciliteter til svin

1. I forlængelse af mødet mellem repræsentanter for Landsudvalget for Svin (nu Dansk Svineproduktion) og justitsministeren den 24. januar 2006 har Dansk Svineproduktion den 13. februar 2006 sendt et notat om udleveringsfaciliteter til svin.

Det fremgår af notatet, at det er Dansk Svineproduktions opfattelse, at udleveringsrum- og vogne ikke kan betragtes som hørende under hverken svinedirektivet eller transportdirektivet, og at det dermed er muligt at udarbejde nationale regler om udleveringsfaciliteter.

2. Den 15. december 2005 afgav Dyreværnsrådet en udtalelse om udleveringsrum- og vogne. Dyreværnsrådets udtalelse omhandler, hvorvidt de rent nationalt fastsatte regler for indretning af stalde til svin bør omfatte svin, der opholder sig i udleveringsrum- og vogne.

Baggrunden for udtalelsen var Justitsministeriets besvarelse af 14. december 2004 på spørgsmål nr. 75 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Som opfølgning på denne besvarelse anmodede Justitsministeriet ved brev af 21. december 2004 Dyreværnsrådet om en udtalelse om forholdene i forbindelse med brug af udleveringsrum- og vogne ved udlevering af svin, herunder om der er behov for særlige regler på dette område.

Justitsministeriet anmodede den 30. marts 2005 Dyreværnsrådet om, at udtalelsen om udleveringsrum- og vogne afventede afklaringen af en række EU-retlige spørgsmål. Den 2. maj 2005

oplyste Justitsministeriet over for rådet, at det er ministeriets opfattelse, at såvel udleveringsrum- som vogne mindst skal opfylde de krav, der fremgår af svinedirektivet¹.

3. Svinedirektivet, som bl.a. er implementeret i svinebekendtgørelsen², indeholder mindstekrav til beskyttelse af svin, der holdes indelukket med henblik på avl og opfødning. Det er således muligt at fastsætte skærpede nationale bestemmelser, men derimod ikke lempede bestemmelser, med mindre der er særskilt hjemmel hertil i direktivet.

Transportdirektivet³, som er implementeret i transportbekendtgørelsen⁴ indeholder regler om beskyttelse af dyr under transport. Det fremgår af artikel 1, stk. 2, at direktivet ikke finder anvendelse på transport af dyr - med forbehold af de gældende nationale bestemmelser - over en afstand af højst 50 km regnet fra begyndelsen af transporten af dyrene til bestemmelsesstedet, eller transporter som foretages af opdrætteren eller opfederen i landbrugskøretøjer eller i egne transportmidler, når geografiske forhold nødvendiggør sæsonbetonet græsningskifte for visse dyrearter, i ikke-kommercielt øjemed.

Begreberne transportmiddel, transport og afgangssted er nærmere defineret i transportdirektivets artikel 2, stk. 2. Af transportforordningens⁵ artikel 1, stk. 2, fremgår det om forordningens anvendelsesområde, at det kun er forordningens artikel 3 og 27, der finder anvendelse på landbrugerens transport af dyr i egne landbrugskøretøjer eller transportmidler, såfremt de geografiske forhold nødvendiggør transport til sæsonbestemt græsningskifte for så vidt angår visse kategorier af dyr eller landbrugerens transport af egne dyr i egne transportmidler over en strækning på mindre end 50 km fra deres bedrift.

Artikel 3 indeholder overordnede krav til transport af dyr, herunder krav om transportegnethed, passende gulvareal og højde, passende tilbud om vand, foder og hvile. Artikel 27 indebærer, at medlemsstatens myndigheder skal kontrollere, at forordningens regler overholdes. Begreberne transport, transportmiddel og afgangssted er nærmere defineret i forordningens artikel 2.

4. I besvarelsen af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris spørgsmål nr. 75 den 14. december 2004 anførte Justitsministeriet bl.a. følgende:

”(Side 29)

¹ Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om hold af svin med senere ændringer.

³ Rådets direktiv 91/628/EØF af 19. november 1991 om beskyttelse af dyr under transport m.v. med senere ændringer.

⁴ Bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 med senere ændringer.

⁵ Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport m.v.

Justitsministeriet har tidligere udtalt, at transporten efter Justitsministeriets opfattelse ikke er påbegyndt, før dyrene læsses over i transportørens køretøj, der forlader bedriften. Ophold i sådanne udleveringsvogne, der ikke forlader bedriften, må derfor betragtes som en del af besætningsområdet på linie med udleveringsrum. De krav, der stilles til besætningsområdet, eksempelvis arealkrav og krav om adgang til vand og foder, skal således opfyldes både under svinenes ophold i udleveringsrum og udleveringsvogne.

Det Veterinære Sundhedsråd har endvidere den 25. marts 2004 afgivet en udtalelse om udleveringsrum og -vogne til svin. Det fremgår heraf, at rådet igennem de senere år i tiltagende omfang har modtaget forespørgsler fra politiet om udtalelse i dyreværnsager vedrørende levering af ikke-transportegnede grise på slagterierne. Forholdene involverer typisk både vognmand og leverandør, men vognmanden undskylder sig ofte med henvisning til de vanskelige håndteringsmæssige og oversigtsmæssige forhold ved udleveringsrummet. Det Veterinære Sundhedsråd udtaler, at udleveringsrum og -vogne skal indrettes, og dyr opstaldes heri, i henhold til de til enhver tid gældende krav til hold og opstaldning af svin, således at de dyreværns-mæssige forhold tilgodeses.

Efter Justitsministeriets opfattelse giver bl.a. ovennævnte udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at overveje forholdene i forbindelse med brug af udleveringsrum og -vogne nærmere. Justitsministeriet vil derfor anmode Dyreværnsrådet om en udtalelse herom. Justitsministeriet vil endvidere tage initiativ til at sikre, at kontrollen med overholdelsen af de gældende regler på dette punkt skærpes.”

Som det fremgår af ovenstående, er det Justitsministeriets opfattelse, at svins ophold i såvel udleveringsrum, som vogne, reguleres af svinedirektivet. Det gælder også selv om det ikke udtrykkeligt fremgår af direktivet, at svins ophold i udleveringsrum- og vogne er omfattet heraf.

Justitsministeriet kan således ikke tilslutte sig Dansk Svineproduktions opfattelse af, at svins ophold i udleveringsrum- og vogne ikke er reguleret i hverken svinedirektivet eller transportdirektivet, og at der dermed skulle være et ”retstomt rum” mellem de to direktiver, som anført af Dansk Svineproduktion i brevet af 13. februar 2006. Svinedirektivet tilsigter at regulere forholdene ved opdræt af svin, mens transportdirektivet tilsigter at regulere forholdene, når svineopdrættet er tilendebragt. Det er Justitsministeriets vurdering, at ét af de nævnte direktiver må omfatte henholdsvis udleveringsrum- og vogne.

Der er efter Justitsministeriets opfattelse ikke grundlag for at antage, at svinedirektivet, der omhandler opdræt af svin, ikke skulle finde anvendelse på udleveringsrum, der findes i tilknytning til - eller i umiddelbar nærhed af - staldene, der benyttes til opdræt, og som må betegnes som selvstændige staldafsnit. Der findes således ikke i ordlyden af svinedirektivet at være belæg for at undtage udleveringsrum fra direktivets anvendelsesområde.

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at svins ophold i udleveringsvogne, der er anbragt indenfor - eller i umiddelbar nærhed af - bedriften også må anses for at være en del af opstald-

ningen, og at staldkravene i direktivet skal derfor opfyldes. Det forhold, at dyrene anbringes i en udleveringsvogn, uden at der sker nogen form for transport bortset fra en eventuel flytning inden for bedriften med henblik på senere afhentning af svinene, kan ikke i sig selv anses for at udgøre en transport i transportdirektivets forstand. Ophold i sådanne udleveringsvogne, inden transporten er påbegyndt, må derfor betragtes som en del af besætningsområdet på linje med udleveringsrum.

Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at et udkast til ændring af svinelovene snarest vil blive sendt i høring med henblik på at sikre gennemførelsen af Dyreværnsrådets udtalelse om udleveringsrum- og vogne.

Justitsministeriet skal beklage den lange sagsbehandlingstid.

Med venlig hilsen